

Rf § 138

Reviderat vattenskyddsområde med föreskrifter för Visbys grundvattentäkter

KS 2008/44

- Tekniska nämnden 2014-12-18, § 273
- Samhällsbyggnadsförvaltningen 2014-12-14
- Ledningskontoret 2015-01-21
- Regionstyrelsen 2015-03-04 § 30

Regionfullmäktiges beslut

- med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken fastställs vattenskyddsområde för Visbys grundvattentäkter i Region Gotland/ Gotlands kommun, med den omfattning som framgår av karta i bilaga 1, ”Vattenskyddsområde för Visbys grundvattentäkter”,
- med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken meddelas skyddsföreskrifter inom angivet vattenskyddsområde såsom formulerats i bilaga 2 ”Vattenskyddsföreskrifter för Visbys grundvattentäkter”,
- till föreskrifterna bifogas allmänna upplysningar enligt bilaga 3,
- vattenskyddsområdet och föreskrifterna träder ikraft den 1 juni 2015,
- nu taget beslut ersätter tidigare meddelade beslut från Länsstyrelsen (1977-01-19, dnr 11.184-29-72, författningssamling 09FS1977:4 samt 2002-09-04, dnr 5210-3157-96) då beslut vunnit laga kraft,
- med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska vattenskyddsområdet och föreskrifterna och gälla omedelbart från den 1 juni 2015 även om de överklagas,
- tekniska nämnden ska informera om hur beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Gotlands län,
- tekniska nämnden får i uppdrag att ajourhålla de allmänna upplysningarna till skyddsföreskrifterna,
- tekniska nämnden svarar enligt reglementet för sådan kommunal förvaltningsuppgift med anledning av vattenskyddsområdet som inte enligt föreskrift skall fullgöras av miljö- och hälsoskyddsnämnden,
- kungörelsen av regionfullmäktiges beslut skall verkställas av tekniska nämnden i enlighet med 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.,
- tekniska nämnden skall handlägga eventuella överklaganden av beslutet, samt

forts.

Justerande:	Utdragsbestyrkande:

Rf § 138 *forts.*

- tekniska nämnden får i uppdrag att hos länsstyrelsen begära att länsstyrelsens beslut 1977-01-19 samt 2002-09-04 gällande skyddsområde och föreskrifter för Visby och Vibble tätorters vattenförsörjning upphävs.

För grundvattentäkterna i Visbyområdet finns sedan 1977-01-19 ett av länsstyrelsen fastställt vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter. Genom beslut 2002-09-04 fastställde länsstyrelsen en ändring av vattenskyddsområdet söder och väster om Visby flygplats som innebar att skyddsområdet minskades något i dessa riktningar.

Behov har funnits att göra en översyn av det befintliga vattenskyddsområdet och att anpassa föreskrifterna efter Naturvårdsverkets allmänna råd för vattenskyddsområde (NFS 2003:16) och efter Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde (NV 2010:5). Arbetet påbörjades 2004 av SGU.

Syftet med vattenskyddsområdet med tillhörande föreskrifter är att långsiktigt säkerställa vattentillgången och råvattenkvaliteten för Visbyområdet som saknar reservvattentäkter.

Ansvarig för arbetet med översyn av vattenskyddsområdet och tillhörande föreskrifter har varit Region Gotland genom tekniska nämnden.

Ansökan har samråtts med olika myndigheter och organisationer samt delgetts genom föreläggande till alla berörda fastighetsägare och andra innehavare av särskild rätt till mark. Ansökan har även presenterats vid två informationsmöten samt funnits tillgänglig på Region Gotlands hemsida. Synpunkter har kommit in från ett antal berörda sakägare inom området samt från andra remissinstanser, *se bilaga: ledningskontorets tjänsteskrivelse*.

Ärendet behandlades av tekniska nämnden 2014-04-23 som då beslutade att återremittera förslaget till förvaltningen med tilläggsuppdragen att bjuda in till dialogmöte samt att genomföra ett seminarium för politiker och tjänstemän. Den 25 september 2014 genomfördes dialogmötet med allmänheten och 8 oktober 2014 genomfördes seminariet. Ett särskilt möte hölls även med LRF 17 november där LRF informerade om hur de anser att ett framtagande av vattenskyddsområden och föreskrifter kan ske på ett bättre sätt.

forts.

Justerande:	Utdragsbestyrkande:

Rf § 138 forts.

Tekniska nämnden har i beslut (2014-12-18, § 273) bedömt att föreslaget vattenskyddsområde med föreskrifter för Visbyområdet, inkluderande den förändring som avser tillståndsplikt för spridning av bekämpningsmedel i primär zon, är av den omfattning som behövs för att långsiktigt säkra grundvattenförekomsten.

Föreslagna vattenskyddsföreskrifter bedöms vara väl motiverade och utgöra en god avvägning mellan sakägarnas intressen och behovet av att skydda grundvattnet inom vattenskyddsområdet. Ledningskontoret instämmer i denna bedömning.

Regionstyrelsen har till fullmäktige föreslagit att det beslutas om vattenskyddsområde för Visbys grundvattentäkter med tillhörande skyddsföreskrifter. Beslutet föreslås träda i kraft 1 juni 2015.

Regionstyrelsen har beslutat att ledningskontoret får i uppdrag att redovisa den kommande processen gällande övriga vattenskyddsområden till regionstyrelsens arbetsutskott.

Jäv

Jäv anmäldes av *Johan Thomasson (FP)* och *Eva Gabnström (C)*, vilka inte deltog i beslutet.

Anföranden

Anföranden i ärendet hölls av *Tommy Gardell (S)* *Lars Thomsson (C)*, *Sven Bosarfe (M)*, *Stefan Nypelius (C)*, *Oscar Larsson (Fi)*, *Ingemar Lundqvist (M)*, *Isabel Enström (MP)*, *Lars Bjurström (V)* och *Frans Brožén (FP)*.

Expedieras:

Tekniska nämnden för åtgärd

Ledningskontoret - samhällsbyggnadsenheten

Justerande:	Utdragsbestyrkande:

Regionstyrelsen

Reviderat vattenskyddsområde med föreskrifter för Visbys grundvattentäkter

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår Regionfullmäktige:

- att med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken besluta om vattenskyddsområde för Visbys grundvattentäkter i Region Gotland/ Gotlands kommun, med den omfattning som framgår av karta i bilaga 1, ”Vattenskyddsområde för Visbys grundvattentäkter”,
- att med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken besluta om skyddsföreskrifter inom angivet vattenskyddsområde såsom formulerats i bilaga 2 ”Vattenskyddsföreskrifter för Visbys grundvattentäkter”,
- att till föreskrifterna bifoga allmänna upplysningar enligt utformning i bilaga 3,
- att i beslut ange att föreskrifterna ska träda ikraft den 1 juni 2015,
- att i beslut ange att nu taget beslut ersätter tidigare meddelade beslut från Länsstyrelsen (1977-01-19, dnr 11.184-29-72, författningssamling 09FS1977:4 samt 2002-09-04, dnr 5210-3157-96) då beslut vunnit laga kraft,
- att med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken besluta att föreskrifterna ska gälla omedelbart från den 1 juni 2015 även om de överklagas,
- att informera om hur beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Gotlands län,
- att tekniska nämnden får i uppdrag att ajourhålla de allmänna upplysningarna till skyddsföreskrifterna,
- att tekniska nämnden enligt reglementet svarar för sådan kommunal förvaltningsuppgift med anledning av vattenskyddsområdet som inte enligt föreskrift skall fullgöras av miljö- och hälsoskyddsnämnden,
- att kungörelsen av regionfullmäktiges beslut skall verkställas av tekniska nämnden i enlighet med 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m,

- att tekniska nämnden skall handlägga eventuella överklaganden av beslutet, samt
 - att tekniska nämnden får i uppdrag att hos länsstyrelsen begära att länsstyrelsens beslut 1977-01-19 samt 2002-09-04 gällande skyddsområde och föreskrifter för Visby och Vibble tätorters vattenförsörjning upphävs.
-

Bakgrund

Syfte och motiv för ansökan

För grundvattentäkterna i Visbyområdet finns sedan 1977-01-19 ett av länsstyrelsen fastställt vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter. Genom beslut 2002-09-04 fastställde länsstyrelsen en ändring av vattenskyddsområdet söder och väster om Visby flygplats som innebär att skyddsområdet minskades något i dessa riktningar.

Behov har funnits att göra en översyn av det befintliga vattenskyddsområdet och att anpassa föreskrifterna efter Naturvårdsverkets allmänna råd för vattenskyddsområde (NFS 2003:16) och efter Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde (NV 2010:5). Arbetet påbörjades 2004 av SGU.

Syftet med vattenskyddsområdet med tillhörande föreskrifter är att långsiktigt säkerställa vattentillgången och råvattenkvaliteten för Visbyområdet där grundvattenförekomsten har extremt högt skyddsvärde eftersom reservvattentäkter saknas. Skyddsområdet ska långsiktigt säkra grundvattenförekomsten för såväl nutida som framtida vattenförsörjning.

Ärendets handläggning

Ansvarig för arbetet med översyn av vattenskyddsområdet och tillhörande föreskrifter har varit Region Gotland genom tekniska nämnden.

Under åren har flera versioner av skyddsföreskrifter diskuterats. En riskanalys och konsekvensbedömning togs fram 2012. Under 2013 har en komplett ansökan tagits fram för ett reviderat vattenskyddsområde med föreskrifter för Visbys grundvattentäkter (AkvaNovum AB 2013-03-04).

Ansökan har samråtts med olika myndigheter och organisationer samt delgetts genom föreläggande till alla berörda fastighetsägare och andra innehavare av särskild rätt till mark. Arbetet har varit mycket omfattande då många enskilda, företag m.fl. berörs av skyddsområdet. Ansökan har även presenterats vid två

informationsmöten samt funnits tillgängliga på såväl Region Gotlands hemsida (www.gotland.se/visbyvattenskydd) som på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Inkomna synpunkter har återgetts och bemötts i ”*Samrådsredogörelse*” (2014-01-29). I samrådsredogörelsens början finns beskrivet vilka ändringar som gjorts i föreskrifterna med anledning av inkomna synpunkter. När samrådsredogörelsen färdigställts kungjordes detta i ortstidningarna. Samtliga som haft synpunkter på ansökan har även fått en kopia på samrådsredogörelsen. Möjlighet gavs även att lämna synpunkter på samrådsredogörelsen. De ytterligare synpunkter som inkom har återgetts och bemötts i dokumentet ”*Synpunkter på samrådsredogörelse*” (2014-03-31).

Ärendet behandlades av tekniska nämnden 2014-04-23 som då beslutade att återremittera förslaget till förvaltningen med tilläggsuppgifterna att bjuda in till dialogmöte samt att genomföra ett seminarium för politiker och tjänstemän. Den 25 september genomfördes dialogmötet med allmänheten och den 8 oktober genomfördes seminariet. Ett särskilt möte hölls även med LRF den 17 november där LRF informerade om hur de anser att ett framtagande av vattenskyddsområden och föreskrifter kan ske på ett bättre sätt.

Inkomna synpunkter och bemötande av dessa

Synpunkter har kommit in från ett antal berörda sakägare inom området samt från andra remissinstanser. Nedan följer en sammanfattning av inkomna synpunkter. Fullständig redogörelse finns i ”*Samrådsredogörelse*” samt i ”*Synpunkter på samrådsredogörelse*”.

Områdets avgränsning

Synpunkter har inkommit på områdets avgränsning. Dels har zonindelning för enskilda fastigheter ifrågasatts och dels har utvidgningen av skyddsområdet söderut ifrågasatts.

Kommentar: Efter att SGU har hörts har en viss utökning av sekundär skyddszon föreslagits i Träkumlaområdet. Utsträckningen söderut har inte förändrats då ett behov finns för framtida vattenuttag i området.

Allmänt om föreskrifters utformning

Det har framförts att föreslagna föreskrifter är otydliga och att svårtolkade uttryck som t ex *risk* och *hantering* används.

Kommentar: I det slutliga förslaget till föreskrifter har svårtolkade uttryck så långt möjligt tagits bort. Förtydligande har gjorts av vilken verksamhet som är förbjuden samt vilken som kräver anmälan eller tillstånd eller särskilt försiktighetsmått.

Möjlighet till bebyggelse

Det har återkommande påtalats att bebyggelse utanför Visby enbart blir möjlig om kommunalt VA dras fram. Flera berörda fastighetsägare har framställt begäran om att få ansluta sina fastigheter till kommunalt VA.

Kommentar: Förslagna föreskrifter reglerar enbart förbud mot ny infiltration i primär zon samt förbud mot ny infiltration för WC i sekundär zon. Kravet har bedömts motiverat mot bakgrund av rådande markförhållanden. Främst inom den sekundära zonen finns möjlighet att pröva olika enskilda och gemensamma avloppslösningar.

Avgifter och regelkrångel

Främst inom jordbruket motsätter man sig avgifter för (tillstånds)provningar enligt vattenskyddsföreskrifterna. Det finns även en oro för att det ska bli krångligt och omständligt att genomföra provningar.

Kommentar: Det är inte rimligt eller möjligt att VA-kollektivet eller skattekollektivet ska stå för kostnader för anmälningar, ansökningar m.m. Det förutsätts att tillsynsmyndigheten så långt möjligt inför rutiner för att underlätta handläggning av provningsärenden.

Ersättningskrav

Det har framförts krav på ersättning för de restriktioner och intrång som uppstår vid markanvändning inom föreslaget skyddsområde.

Kommentar: Föreslagna skyddsföreskrifter kan innebära begränsningar i möjligheterna att förfoga över marken. Detta kan medföra rätt till ersättning om pågående markanvändning avsevärt försvåras. Föreskrifter/tillståndsbeslut av miljö- och hälsoskyddsnämnden som orsakar endast bagatellartade intrång eller som fastighetsägaren eller annan rättighetshavare i övrigt måste tåla enligt lag, medför inte någon rätt till ersättning. Det innebär bl.a. att föreskrifter som faller inom ramen för miljöbalkens allmänna hänsynsregler inte leder till ersättning. Fastighetsägaren eller rättighetshavaren är alltid skyldig att självmant iaktta allmän aktsamhet och hänsyn.

Om en fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt till fastighet anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan han/hon väcka talan hos mark- och miljödomstolen om ersättning eller inlösen enligt 31 kap MB.

Föreskrift om kemiska bekämpningsmedel

Synpunkter har framförts om både ökad och minskad omfattning av förbud mot bekämpningsmedel. Även krav på att tillståndsplikt ska finnas i sekundär zon har framförts.

Kommentar: Se förslag till ändring av 5 § mot bakgrund av inkomna synpunkter från LRF längre fram i kommentarerna.

Föreskrift om gödselmedel

Föreskriften har uppfattats som krånglig och omotiverad.

Kommentar: Förslag till föreskrift har omformulerats så att det framgår tydligare vad som är förbjudet respektive vad som kräver anmälan eller ansökan om tillstånd.

Föreskrift om bark, timmer, stubbar, flis och GROT-upplag

Det har framförts att det är orimligt att föreskriva om tillståndsplikt i primär zon för varje upplag, oavsett tiden för upplaget.

Kommentar: Förslag till föreskrift har kompletterats med ett undantag från tillståndsplikt i primär zon för mindre upplag som lagras under kort tid.

Föreskrift om avloppsvatten

Oro har framförts att befintliga infiltrationer inte ska kunna göras om eller förnyas. Det har även framförts att det är omotiverat med totalförbud för infiltration i den primära zonen.

Kommentar: Förslaget till föreskrift har förtydligats så att det framgår att befintliga infiltrationer får göras om. De får dock inte förstöras så att ytterligare hushåll kan omfattas. Förbud mot tillkommande infiltrationer i primär skyddszon kvarstår. Förbudet finns även i dagens skyddsföreskrifter.

Entreprenadarbeten

Synpunkter har inkommit på att ingen reglering sker av entreprenadarbeten såsom t ex schaktning

Kommentar: § 12 har kompletterats och gäller nu täktverksamhet, schaktnings- och anläggningsarbeten.

Föreskrift om annan miljöfarlig verksamhet

Synpunkter har inkommit på att formuleringar är otydliga och svårtolkade.

Kommentar: Förslaget till föreskrifter har omformulerats och preciserats. Nuvarande förslag omfattar enbart anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet. Förbud har ersatts av tillståndsplikt vid utökning av befintlig verksamhet.

Inkomna synpunkter vid förnyade dialogmöten och bemötande av dessa

Undantag för tillstånd till upplag av timmer bör gälla en större mängd än vad som är föreslaget.

Kommentar: Det har inte bedömts vara motiverat att ändra på undantag för tillståndsplikt.

De industrier som finns inom vattenskyddsområdet ska ha möjlighet att följa krav på lagring av flis m m.

Kommentar: En ändring föreslås i förslag till föreskrift § 8 som ger möjlighet att välja mellan två likvärdiga försiktighetsmått vid lagring av flis m.m. I förslaget anges nu (i båda zoner) att upplag på tät yta med uppsamling av dagvatten eller på tät yta under tak är tillåtet oavsett tid.

LRF har utarbetat och presenterat en modell för införande av vattenskyddsområden och föreskrifter som innebär en ökad dialog i processen och där brukarna har bättre möjlighet att påverka. Målet är att skydda vattnet men också bibehålla livsmedelsproduktionen. LRF anser att processen bör innehålla återkommande dialogmöten även efter det att beslut om skyddsområde tagits.

Kommentar: En förbättrad process med ökad dialog kommer att beaktas i kommande vattenskyddsarbete. Samråd bedöms nu ha skett i tillräcklig omfattning inför beslut om Visbys vattenskyddsområde med föreskrifter. Framtagande av vattenskyddsområde med föreskrifter och tillsyn i enlighet med beslutade föreskrifter är två olika processer som behandlas av olika nämnder. En dialog med LRF med målet att förenkla tillståndprocessen m.m. välkomnas.

LRF anser att tillståndsplikt för bekämpningsmedel bör gälla även inom primär zon istället för förbud. Då lantbrukare genomgått bestämda utbildningar samt uppfyller säker hantering avseende sprutmedelsutrustning samt spridning enligt preciserade krav bör en förenklad tillståndsprövning tillämpas. Förbud föreslås enbart för bentazon.

Kommentar: Ändring föreslås i förslag till föreskrift § 5 från förbud för spridning av kemiska bekämpningsmedel i primär zon till tillståndsplikt på samma sätt som i sekundär skyddszon. Tillstånd kan utformas så att enbart på platsen lämpliga bekämpningsmedel tillåts.

Ekonomisk analys

Ekonomiska konsekvenser till följd av eventuella ersättningsanspråk är inte möjliga att beräkna.

Konsekvenser för barn och ungdomar

Beslut enligt lämnat förslag ger ett långsiktigt skydd för grundvattnet i Visbyområdet. Ett rent vatten är grundläggande för alla barns hälsa.

Bedömning

Tekniska nämnden har i beslut § 273/2014 bedömt att föreslaget vattenskyddsområde med föreskrifter för Visbyområdet, inkluderande den förändring som avser tillståndsplikt för spridning av bekämpningsmedel i primär zon, är av den omfattning som behövs för att långsiktigt säkra grundvattenförekomsten för såväl nutida som framtida vattenförsörjning.

Föreslagna vattenskyddsföreskrifter bedöms vara väl motiverade och utgöra en god avvägning mellan sakägarnas intressen och behovet av att skydda grundvattnet inom vattenskyddsområdet. Ledningskontoret instämmer i denna bedömning.

Ledningskontoret

Per Lindskog
tf regiondirektör

Bilagor:

1. Vattenskyddsområde
2. Vattenskyddsföreskrifter
3. Allmänna upplysningar
4. Samrådsredogörelse
5. Synpunkter på samrådsredogörelse
6. Tekniska nämndens beslut § 273/2014

Bilaga 2**Vattenskyddsföreskrifter för Visbys grundvattentäkter****1 § Allmänt**

Dessa föreskrifter gäller inom det vattenskyddsområde som angivits på bifogad skyddsområdeskarta.

Skyddsområdet är indelat i vattentäktzon, primär skyddszon och sekundär skyddszon.

2 § Definitioner

Avloppsvatten: Spillvatten eller annan flytande orenlighet, vatten som använts för kylning, vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för viss eller vissa fastigheters räkning samt vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats.

Avfall: Varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Ett ämne eller föremål ska anses vara en biprodukt i stället för avfall, om ämnet eller föremålet

1. har uppkommit i en tillverkningsprocess där huvudsyftet inte är att producera ämnet eller föremålet,
2. kan användas direkt utan någon annan bearbetning än den bearbetning som är normal i industriell praxis, och
3. kommer att fortsätta att användas på ett sätt som är hälso- och miljömässigt godtagbart och som inte strider mot lag eller annan författning.

GROT: Grenar, ris och toppar som tas ut vid avverkningar.

Hantering: Tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden.

Kemiskt bekämpningsmedel: En kemisk produkt som syftar till att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Som kemiskt bekämpningsmedel anses inte

1. kemiska produkter som är avsedda att användas vid beredning av livsmedel, läkemedel eller foder, eller
2. färger, fernissor, tjärar och andra kemiska produkter som är avsedda att huvudsakligen begagnas för andra ändamål än som avses i första stycket, om de inte genom särskild benämning eller på något annat sätt anges vara avsedda som bekämpningsmedel.

Miljö- och hälsoskyddsnämnd: Den nämnd som ska fullfölja kommunens tillsynsuppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Punktbehandling:

1. Bekämpning som utförs med sprayburk för hushållsbruk, eller
2. Bekämpning eller behandling av en stam eller ett rotsystem i taget om den använda metoden har sådan precision att hela volymen använt bekämpningsmedel, utan läckage eller annan icke avsedd spridning, kan appliceras på det avsedda objektet och endast täcker eller berör en begränsad del av objektet, t. ex. fickning eller pensling och avstrykning.

Större schaktningsarbeten: Sänkning av markytan på utstakat område för mer omfattande anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa. Schaktningsarbeten i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande anses inte utgöra större schaktningsarbeten.

Vattenslås: Förvaring av kemiskt behandlade plantor i vatten ute i naturen, t.ex. ett vattenförande dike, i avvaktan på plantering.

Växtnäringsämnen: Konstgödsel, stallgödsel och slam.

Yrkesmässig: För att bedriva en verksamhet yrkesmässigt förutsätts att den har en viss omfattning och varaktighet samt ett objektivet fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att verksamheten ska betraktas som yrkesmässig. Den behöver inte vara vederbörandes huvudsysselsättning.

3 § Vattentäktzoner

Ingen annan hantering än sådan som är nödvändig för vattentäktverksamhet får förekomma inom vattentäktzonerna.

4 § PetroleumprodukterPrimär skyddszon

Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter kräver tillstånd. Tillstånd krävs inte för att försörja byggnaders uppvärmning samt för drivmedel i fordons och mobila arbetsmaskiners bränsletankar.

Sekundär skyddszon

Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter kräver anmälan. Anmälan krävs inte för att försörja byggnaders uppvärmning samt för drivmedel i fordons och mobila arbetsmaskiners bränsletankar.

5 § Kemiska bekämpningsmedelPrimär skyddszon

Spridning av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd.

Punktbehandling av enskilda växter samt punktsanering av ohyra och skadedjur kräver inte tillstånd.

Plantering av plantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel kräver inte tillstånd. Sådana plantor får inte vattenslås.

Framställning, blandning eller annan beredning av kemiska bekämpningsmedel för yrkesmässigt ändamål kräver tillstånd.

Lagring av kemiska bekämpningsmedel får endast ske på ett sådant sätt att hela volymen kan omhändertas vid läckage.

Sekundär skyddszon

Spridning av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd.

Punktbehandling av enskilda växter samt punktsanering av ohyra och skadedjur kräver inte tillstånd.

Plantering av plantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel kräver inte tillstånd. Sådana plantor får inte vattenslås.

Lagring av kemiska bekämpningsmedel får endast ske på ett sådant sätt att hela volymen kan omhändertas vid läckage.

6 § Hälso- och miljöfarliga ämnen

Primär och sekundär skyddszon

Hälso- och miljöfarliga ämnen som är skadliga för grundvattnet, såsom tjärprodukter, träimpregneringsmedel, organiska lösningsmedel, fenoler och färger, och som inte regleras särskilt i dessa föreskrifter får endast hanteras i sådan omfattning och på sådant sätt att grundvattnet inte förorenas.

7 § Växtnäringsämnen, ensilage och hållande av djur

Primär skyddszon

Yrkesmässig spridning av växtnäringsämnen kräver tillstånd. Med spridning avses inte den gödsel som djuren själva tillför marken vid betesgång.

Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är förbjuden med undantag för tillfällig lagring av stapelbar stallgödsel i fält upp till 1 vecka.

Ny gödselanläggning samt ändring av befintlig gödselanläggning kräver anmälan.

Ny anordning för lagring av ensilage samt ändring av anordning för lagring av ensilage i yrkesmässig verksamhet kräver anmälan.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig spridning av växtnäringsämnen kräver anmälan. Med spridning avses inte den gödsel som djuren själva tillför marken vid betesgång.

Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är förbjuden med undantag för tillfällig lagring av stapelbar stallgödsel i fält upp till 1 vecka.

Ny gödselanläggning samt ändring av befintlig gödselanläggning kräver anmälan.

Ny anordning för lagring av ensilage samt ändring av anordning för lagring av ensilage i yrkesmässig verksamhet kräver anmälan.

8 § Bark, timmer, stubbar, flis och GROT-upplagPrimär skyddszon

Tillfälliga upplag av bark, stubbar, timmer eller flis under kortare tid än 12 månader och GROT-upplag kräver tillstånd. Upplag som är mindre än 500 m³ travat mått och lagras kortare tid än tre månader kräver inte tillstånd förutsatt att upplaget inte sker på grusytor och att skyddsavståndet till vattentäktsszon är minst 30 meter.

Upplag på tät yta med uppsamling av dagvatten eller på tät yta under tak är dock tillåtet oavsett tid.

I övrigt är upplag av bark, stubbar, timmer eller flis och GROT-upplag förbjudet.

Husbehovsupplag för uppvärmning av en- eller tvåbostadsfastighet är dock tillåtet.

Sekundär skyddszon

Tillfälliga upplag av bark, stubbar, timmer eller flis och GROT-upplag under kortare tid än 12 månader är tillåtet. Permanenta GROT-upplag kräver tillstånd. Upplag på tät yta med uppsamling av dagvatten eller på tät yta under tak är dock tillåtet oavsett tid. I övrigt är upplag av bark, stubbar, timmer eller flis förbjudet.

Husbehovsupplag för uppvärmning av en- eller tvåbostadsfastighet är tillåtet.

9 § AvloppsvattenPrimär skyddszon

Ny infiltrationsanläggning av avloppsvatten är förbjuden. Befintlig infiltrationsanläggning får användas i den omfattning den har då dessa föreskrifter träder i kraft.

Befintlig infiltrationsanläggning får åtgärdas för att förebygga förorening av yt- eller grundvatten. En sådan åtgärd får inte innebära att infiltrationsanläggningen omfattar ytterligare hushåll.

Sekundär skyddszon

Ny infiltrationsanläggning för avloppsvatten från vattentoalett förbjuden. Befintlig infiltrationsanläggning får användas i den omfattning den har då dessa föreskrifter träder i kraft.

Befintlig infiltrationsanläggning får åtgärdas för att förebygga förorening av yt- eller grundvatten. En sådan åtgärd får inte innebära att infiltrationsanläggningen omfattar ytterligare hushåll.

10 § Upplag av snö eller avfallPrimär skyddszon

Upplag av snö från trafikerade ytor utanför den primära skyddszonen är förbjudet.

Nya permanenta upplag av avfall är förbjudet med undantag för upplag av snö från trafikerade ytor inom primär skyddszon.

Tillfälliga upplag av avfall, med undantag för upplag av snö från trafikerade ytor inom primär skyddszon, kräver tillstånd.

Trädgårds- och hushållskompost för en- eller tvåbostadsfastigheter är tillåten.

Sekundär skyddszon

Upplag av snö från trafikerade ytor utanför vattenskyddsområdet är förbjudet.

Nya permanenta upplag av avfall är förbjudet med undantag för upplag av snö från trafikerade ytor inom vattenskyddsområdet.

Tillfälliga upplag av avfall, med undantag för upplag av snö från trafikerade ytor inom vattenskyddsområdet, kräver tillstånd.

Trädgårds- och hushållskompost för en- eller tvåbostadsfastigheter är tillåten.

11 § Asfalt, oljegrus och vägsalt

Primär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudet.

Spridning av vägsalt kräver tillstånd.

Sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt kräver tillstånd.

12 § Tåktverksamhet, schaktnings- och anläggningsarbeten

Primär skyddszon

Husbehovstäkt av berg, naturgrus, sand eller andra jordarter kräver tillstånd. All annan täkt av berg, naturgrus, sand eller andra jordarter är förbjuden.

Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borring och liknande underjordsarbeten kräver tillstånd.

Sekundär skyddszon

Husbehovstäkt av berg, naturgrus, sand eller andra jordarter kräver tillstånd. All annan täkt av berg, naturgrus, sand eller andra jordarter är förbjuden.

Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borring och liknande underjordsarbeten kräver anmälan.

13 § Energianläggningar och vattenbrunnar

Primär skyddszon

Ny anläggning för utvinning eller lagring av värme eller kyla från jord, berg eller grundvatten är förbjuden. Befintliga anläggningar får användas i den omfattning de har då dessa föreskrifter träder i kraft.

Befintlig anläggning får åtgärdas för att förebygga förorening av grundvatten.

Tillstånd krävs för ny grundvattenbrunn som inte avser kommunal vattenförsörjning.

Sekundär skyddszon

Ny anläggning för utvinning eller lagring av värme eller kyla från berg eller grundvatten är förbjuden. Anläggning för utvinning eller lagring av värme eller kyla i jord kräver tillstånd. Befintliga anläggningar får användas i den omfattning de har då dessa föreskrifter träder i kraft.

Befintlig anläggning får åtgärdas för att förebygga förorening av grundvatten.

Tillstånd krävs för ny grundvattenbrunn som inte avser kommunal vattenförsörjning.

14 § Annan miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Ny miljöfarlig verksamhet, för vilken gäller tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet enligt 9 kap. miljöbalken eller enligt författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken, som kan medföra förorening av yt- eller grundvatten, är förbjuden.

Utökning av befintliga miljöfarliga verksamheter, för vilka gäller tillståndsplikt eller anmälningsskyldighet enligt 9 kap. miljöbalken eller enligt författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken, som kan medföra förorening av yt- eller grundvatten, kräver tillstånd.

Sekundär skyddszon

Ny miljöfarlig verksamhet, för vilken råder anmälningsskyldighet enligt 9 kap. miljöbalken eller enligt författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken, kräver tillstånd.

15 § Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juni 2015.

Följande gäller för verksamhet som pågår när föreskrifterna träder i kraft och som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter och som inte är förbjudna enligt äldre föreskrifter. Utan hinder av förbudet får verksamheten bedrivas i oförändrad omfattning intill dagen ett år efter skyddsföreskrifternas ikraftträdande. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas.

Följande gäller för verksamhet som pågår när föreskrifterna träder i kraft och som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt dessa föreskrifter och som inte har varit tillstånds- eller anmälningspliktig enligt äldre föreskrifter. Utan hinder av tillstånds- eller anmälningsplikten får verksamheten bedrivas intill dagen ett år efter skyddsföreskrifternas ikraftträdande. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast den dagen lämnat in en ansökan om tillstånd eller gjort en anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

16 § Allmänna bestämmelser

Ansökan om tillstånd eller anmälan ska göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Tillstånd eller anmälan enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats enligt 9 kap. (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) eller 11 kap. (vattenverksamhet) miljöbalken eller enligt förordning utfärdad med stöd av dessa kapitel i miljöbalken.

Vattentäktens huvudman ska se till att informationsskyltar avseende vattenskyddsområde finns uppsatta på för ändamålet lämpliga och väl synliga platser.

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhet inom vattenskyddsområdet.

Bilaga 3**Allmänna upplysningar**

Föreskrifterna innebär inskränkningar i rätten att förfoga över de fastigheter som omfattas av vattenskyddsområdet och riktar sig i första hand till markägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter i området.

Anmälan enligt 9 kap. miljöbalken eller författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken

En anmälan enligt 9 kap. miljöbalken eller författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken ersätter inte en anmälan enligt föreskrifterna. Följaktligen måste anmälningsskyldigheten enligt dessa föreskrifter uppfyllas oavsett om en anmälan har gjorts avseende samma förhållande enligt 9 kap. miljöbalken eller författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet, vilket framgår av 2 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till räddningstjänsten, tel. 112, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt vattentäktens huvudman.

Avledning av spillvatten och dagvatten

Enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är det förbjudet att utan tillstånd inrätta avloppsanordningar till vilka vattentoaletter ska anslutas. Tillstånd krävs även vid anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning.

Enligt lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (KF 18 aug 2003) gäller tillståndsplikt även för annan avloppsanläggning.

Anmälan krävs för ändring av ovan angivna avloppsanordningar om åtgärden kan medföra väsentlig ändring av avloppsvattnets mängd eller sammansättning (14 §, förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd).

Beredskapsplan

En beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk ska upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts.

Dispens

Om särskilda skäl föreligger kan regionen medge dispens från ovan meddelade föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken. Regionen ska samråda med vattentäktens huvudman och höra berörda myndigheter innan dispens ges. I samband med en sådan prövning kan regionen föreskriva särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § miljöbalken). Dispens får, enligt 7 kap 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap 4 § miljöbalken. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av fastigheten. Detsamma gäller om mark tas i anspråk.

Hantering av brandfarliga vätskor

För hantering av petroleumprodukter ska Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) iakttas. Enligt 4 kap. 1 § NFS 2003:24 åligger det den som avser att hantera (tillverkning, bearbetning, förvaring och transport i rörledning enligt definition i föreskriften) mer än 250 liter brandfarlig vätska att i god tid innan hanteringen inleds skriftligt informera tillsynsmyndigheten. I 10 kap. samma föreskrift finns ytterligare krav inom vattenskyddsområde, bl a för cisterner eller lösa behållare med en sammanlagd volym som är större än 250 liter.

Hantering av växtnäringsämnen

Enligt förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket ska vid lagring av stallgödsel lagringsutrymmena vara så utformade att avrinning eller läckage till omgivningen inte sker.

Hänsynsregler

I 2 kap miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön. Detta innebär att om yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräcklig kunskap och vidta de skyddsåtgärder, följa de begränsningar av verksamheten och iakttä de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Information och upplysning

Fastighetsägare bör informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutdatum och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap 2 § och 2a § miljöbalken.

Spridning av kemiska och biologiska bekämpningsmedel

Enligt 14 kap. 7 § andra stycket miljöbalken får kemiska och biologiska bekämpningsmedel som är avsedda för att bekämpa lövsly inte spridas över skogsmark eller användas för att behandla enskilda trädstammar.

Bestämmelser om spridning och annan hantering av bekämpningsmedel finns i förordningen (2006:1010) om växtskyddsmedel och förordningen (2000:338) om biocidprodukter.

I Naturvårdsverkets författningssamling, NFS 1997:2 (14 §) och Naturvårdsverkets allmänna råd 1997:3 och Naturvårdsverkets allmänna råd för tillståndsprövning enligt 14 § SNFS 1997:2 rörande användning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde NFS 2000:7 regleras hanteringen av kemiska bekämpningsmedel.

Bestämmelserna innebär att den som yrkesmässigt vill använda bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde måste ansöka om tillstånd för detta hos tillsynsmyndigheten. Myndigheten ska sedan utifrån erforderligt beslutsunderlag avgöra om tillståndet kan medges eller inte och om tillstånd ges också meddela villkor för tillståndet.

Syfte

Syftet med vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter är att säkerställa Visbys dricksvattenförsörjning.

Tillstånd och dispens

Vad en tillståndsansökan och en dispensansökan ska innehålla framgår av 23 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Tillsyn

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet för Visbys grundvattentäkters vattenskyddsområde.

Transport av farligt gods

Länsstyrelsen har att i särskilt beslut rekommendera vissa vägar för transport av farligt gods i länet.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning. Vid sidan av ovanstående skydds-föreskrifter gäller ett flertal generella bestämmelser inom vattenskyddsområdet.

Information om hur beslut överklagas

Beslut överklagas skriftligt. I skrivelsen skall klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som den begär. Skrivelsen skall vara ställd till **Länsstyrelsen i Gotlands län**, men ges in till

Tekniska nämnden

Till nedanstående adress:

Region Gotland
Teknikförvaltningen
621 81 VISBY

Överklagandet skall ha kommit in till Region Gotland senast tre veckor efter det att beslutet kungjorts i ortstidningar.